

“Είναι μεγάλο σφάλμα να υπάρχουν πρωταθλήματα ποδοσφαίρου για παιδιά μέχρι 16 ετών”

[/ Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Συνεντεύξεις](#)

Ο Βασίλης Σαμπράκος κουβεντιάζει με τον δημιουργό του συστήματος των ακαδημιών ποδοσφαίρου στην Αγγλία, Robin Russel για την ανίχνευση και την ανάπτυξη του ποδοσφαιρικού ταλέντου, σε μια συζήτηση που είναι ξένη με την ελληνική νοοτροπία για το αναπτυξιακό ποδόσφαιρο.

Μακριά από εδώ, η αναγνώριση του ποδοσφαιρικού ταλέντου και η ανάπτυξή του, πάντοτε στη βάση ότι δίδεται προτεραιότητα στην παράλληλη πνευματική καλλιέργεια και την ανθρώπινη ανατροφή του εκκολαπτόμενου ποδοσφαιριστή έχει εδώ και δεκαετίες εξελιχθεί σε επιστήμη. Και όπως όλες οι επιστήμες, η ανάπτυξη ποδοσφαίρου χρησιμοποιεί την τεχνολογική εξέλιξη και την ψηφιακή τεχνολογία όχι μόνο για να βελτιώνει την μελέτη και την έρευνά της αλλά και για να μεταδίδει τη γνώση. Το κορυφαίο παράδειγμα, αν όχι το πρότυπο για την ανάπτυξη μιας μαζικής ανοικτής διαδικτυακής σειράς μαθημάτων, ενός MOOC σχετικά με την ανάπτυξη του ποδοσφαιρικού ταλέντου είναι αυτό που έχει δημιουργήσει η LMA, ο σύνδεσμος των προπονητών της Αγγλίας. Το “Identifying Potential Talent” είναι ένα πολύμηνο πρόγραμμα που σε παίρνει από το χέρι για να σου μεταδώσει με επιστημονική τεκμηρίωση κάθε ένα από τα βήματα που σου χρειάζονται για να χτίσεις τη νοοτροπία για την αναγνώριση και την εκπαίδευση του ταλέντου στο ποδόσφαιρο. Και δεν περιορίζεται στην μετάδοση της πληροφορίας, αλλά σε βάζει στη διαδικασία να προβληματιστείς πάνω στα δεδομένα που σου δημιουργεί σχετικά με την ανίχνευση και την ανάπτυξη του ταλέντου και να τριφτείς με τα δεδομένα προκειμένου η πληροφορία να εξελιχθεί σε γνώση. Μπροστά από τα μάτια σου περνούν ορισμένοι από τους πιο έμπειρους και πιο αξιόλογους αναπτυξιακούς προπονητές των τελευταίων δεκαετιών στην Αγγλία, τεχνικοί διευθυντές ακαδημιών, επιστήμονες της ιατρικής και της ψυχολογίας. Για να σου μιλήσουν όλοι τους με στοιχεία, μεταφέροντας την εμπειρική γνώση και σοφία στην διαχείριση των παιδιών και των γονιών τους.

Θα μπορούσα να γράψω πολλά, για ένα πρόγραμμα που με ενθουσίασε διότι το βρήκα παραπάνω από διαφωτιστικό. Αντί αυτού όμως έχει μεγαλύτερο νόημα να μοιραστώ μαζί σας μια σύντομη συζήτηση που είχα με τον Robin Russel, μια κορυφαία φυσιογνωμία του αναπτυξιακού ποδοσφαίρου της Αγγλίας και όχι μόνο. Ο Σκοτσέζος προπονητής και δάσκαλος, ο οποίος εργάστηκε για περίπου 30 χρόνια στην FA, την αγγλική ποδοσφαιρική ομοσπονδία, της οποίας ήταν τεχνικός συντονιστής της δημιουργίας του συνδέσμου προπονητών, είναι αυτός που δημιούργησε το σύστημα των ακαδημιών στην Αγγλία μαζί με τον Howard Wilkinson για λογαριασμό της αγγλικής ομοσπονδίας. Στη διάρκεια της τελευταίας 15ετίας ο Russel είναι σύμβουλος της UEFA στο αναπτυξιακό ποδόσφαιρο και σύμβουλος εκπαίδευσης και ανάπτυξης στην FIFA. Έχει συνεργαστεί ως σύμβουλος ανάπτυξης στο ποδόσφαιρο με περισσότερες από πέντε ομοσπονδίες χωρών, και με τρεις συνομοσπονδίες εκτός της UEFA. Στη διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας δημιούργησε και εξέλιξε το ψηφιακό σχολείο της League Managers Association. Εφτιαξε μαθήματα τα οποία έχουν παρακολουθήσει δεκάδες χιλιάδες προπονητές από όλο τον κόσμο - ανάμεσά τους η συντριπτική πλειονότητα των προπονητών

της Premier League. Με άλλα λόγια, αν υπάρχει ένας άνθρωπος που έχει μελετήσει σε βάθος οτιδήποτε συμβαίνει ανά τον πλανήτη σε σχέση με το ποδόσφαιρο της υποδομής, των παιδιών, της ανάπτυξης των ποδοσφαιριστών, είναι αυτός, ο δημιουργός του προγράμματος που προανέφερα. Μου έδωσε τη χαρά μιας μικρής ψηφιακής συζήτησης, την οποία παραθέτω. Αν έχετε οποιαδήποτε εμπειρία, έστω μικρή, από το ελληνικό ποδόσφαιρο των αναπτυξιακών ηλικιών, είμαι βέβαιος ότι αυτή η συζήτηση θα σας επιβεβαιώσει αυτό που έχετε εισπράξει ως γενική αίσθηση: ότι αυτά που συμβαίνουν εδώ δεν συμβαίνουν τόσο συχνά μακριά από εδώ. Ο Russel συζητά για το ποδόσφαιρο όπως θα έπρεπε να είναι. Δηλαδή για το αναπτυξιακό ποδόσφαιρο όπως είναι πλέον σε πολλά σημεία του πλανήτη μακριά από εδώ.

Στην Ελλάδα οι ομάδες των ακαδημιών, ειδικά των μεγάλων συλλόγων, δίνουν μάχες για μια νίκη σε ένα παιχνίδι, και η αξία της νίκης μοιάζει να έχει μεγαλύτερη αξία από τις ευκαιρίες σε όλα τα παιδιά για να αγωνιστούν ή και από την βελτίωση των δεξιοτήτων τους. Η κυρίαρχη αντίληψη στην Ελλάδα είναι ότι οι τίτλοι είναι που προσελκύουν τα ταλέντα και δυναμώνουν τη φήμη και κατά συνέπεια μεγαλώνουν τις υπεραξίες που δημιουργούν οι ακαδημίες. Αυτή η αντίληψη δηλητηριάζει τη δουλειά των προπονητών και των τεχνικών διευθυντών. Πώς και ποιος θα μπορούσε να την αλλάξει αυτή την αντίληψη;

“Στην Αγγλία οι κανονισμοί που εφαρμόσαμε από το 1998 επιβάλλουν την απουσία πρωταθλημάτων για ομάδες ακαδημιών μέχρι την ηλικία των 16 ετών. Γενικώς στο ποδόσφαιρο δεν υπάρχουν πρωταθλήματα ούτε στο επίπεδο του αναπτυξιακού ποδοσφαίρου μέχρι την ηλικία των 12 ετών. Τα νέα παιδιά είναι εκ φύσεως αρκούντως ανταγωνιστικά. Δεν τους χρειάζεται κανένα πρωτάθλημα. Οι μόνοι λόγοι για την ύπαρξη πρωταθλημάτων είναι οι σχετικοί με τις επιθυμίες των γονέων και των προπονητών”.

Πόσες φορές, σε πόσες διαφορετικές καταστάσεις (αγώνες/προπονήσεις) και σε πόσα διαφορετικά ηλικιακά στάδια χρειάζεται να δείτε έναν ποδοσφαιριστή μέχρι να καταλήξετε σε ένα συμπέρασμα σχετικά με το αν έχει ή όχι την προοπτική να εξελιχθεί σε επαγγελματία;

“Αυτή είναι μια ερώτηση που δεν έχει μια σωστή απάντηση. Ορισμένοι παίκτες δείχνουν φανταστικοί στην ηλικία των 12 και των 13 ετών, ή ακόμη και των 18

ετών και έπειτα παύουν να αναπτύσσονται και να βελτιώνονται. Άλλοι μπορεί να φαίνονται αδέξιοι, ασυντόνιστοι, άτσαλοι σε αυτές τις ηλικίες και ειδικά στο στάδιο της ολοκλήρωσης της ανάπτυξής τους κατά την εφηβεία. Η καλύτερη πολιτική είναι το να κρατάς στην ακαδημία όσο το δυνατόν περισσότερους ποδοσφαιριστές που θα τους δίδεται η δυνατότητα να παίζουν, και να το κάνεις για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο διάστημα χρόνου”.

Ενας πατέρας ακούει από τον προπονητή ότι ο 15χρονος γιος του δεν είναι στο επίπεδο των συμπαικτών του και γι’ αυτό δεν μπαίνει στην βασική ενδεκάδα. Την ίδια περίοδο ο πατέρας ακούει από έναν ατζέντη ότι ο γιος του είναι έτοιμος και γι’ αυτό θα πρέπει να του εμπιστευθεί το μέλλον του παιδιού του προκειμένου να το μεταφέρει σε άλλο σύλλογο που θα του δίνει περισσότερες ευκαιρίες ενδεκάδας. Και την ίδια στιγμή ακούει από έναν άλλο ατζέντη ότι αν θέλει να δει τον γιο του να παίρνει ευκαιρίες θα πρέπει να μοιράσει φακελάκια. Τι μπορεί να κάνει ένας πατέρας προκειμένου να αντιληφθεί σωστά την κατάσταση και την προοπτική του παιδιού του ώστε να το υποστηρίξει αποτελεσματικά;

“Οι γονείς πρέπει να εμπιστεύονται τον προπονητή που έχουν διαλέξει και έχουν επιλέξει να του εμπιστευθούν την ανάπτυξη του παιδιού τους. Ο προπονητής πρέπει να δημιουργεί μια μακροπρόθεσμη άποψη για τον ποδοσφαιριστή ως προσωπικότητα και να αντιλαμβάνεται τα στάδια που περνά ένας ποδοσφαιριστής όταν αναπτύσσεται σωματικά, κοινωνικά, ψυχολογικά και, φυσικά, τεχνικά. Αλλά ακριβώς επειδή συζητάμε για έναν ποδοσφαιριστή που βρίσκεται στο στάδιο της ανάπτυξης και της ωρίμανσης, συχνά υπάρχουν δείγματα, σε κάποια ηλικιακά στάδια, που λειτουργούν παραπλανητικά”.

Στην Ελλάδα αντιλαμβανόμαστε τη διαφθορά ως το μεγαλύτερο πρόβλημα στην ανάπτυξη του ταλέντου στο ποδόσφαιρο. “Πρέπει να πληρώσεις αν θέλεις να δεις το παιδί σου να παίρνει ευκαιρίες και να μεγαλώνει τον χρόνο συμμετοχής”, είναι το σλόγκαν των γονιών. Είναι μια συνηθισμένη πραγματικότητα αυτή για το ευρωπαϊκό ποδόσφαιρο; Το συναντάτε συχνά αυτό το καθεστώς όταν μελετάτε το αναπτυξιακό ποδόσφαιρο σε άλλες χώρες; Υπάρχει ένας εύκολος τρόπος να το αντιμετωπίσει κανείς αυτό το καθεστώς;

“Έχω περιορισμένη εμπειρία αυτού του πολιτισμού, διότι δεν συναντάται συχνά. Τα

πιο αποτελεσματικά προγράμματα ανάπτυξης νέων ποδοσφαιριστών είναι δωρεάν, και φυσικά δεν χρειάζεται να πληρώσεις για να παίξει το παιδί. Δεν μπορώ να παρακολουθήσω αυτή τη λογική”.

Κατά τη διάρκεια της μελέτης του προγράμματος συναντάς τα παραδείγματα που έχουν δημιουργήσει διαφορετικές ποδοσφαιρικές ομοσπονδίες σε διαφορετικές χώρες στην υποδομή του ποδοσφαίρου. Συναντάς παραδείγματα που έχουν δημιουργήσει ιδιοκτήτες συλλόγων και τεχνικοί διευθυντές ακαδημιών. Ζηλεύεις πολλά από αυτά που επιβεβαιώνεις ότι συμβαίνουν αλλού. Κυρίως όμως σε εξοργίζει η διαπίστωση ότι στην πλειονότητα των άλλων χωρών αυτοί που εργάζονται στην ανάπτυξη των ποδοσφαιριστών δεν ξεχνούν ότι μεταχειρίζονται παιδιά. Μολονότι παντού λειτουργούν με επιχειρηματική αντίληψη, δεν ξεχνούν ότι δουλεύουν με παιδιά και ότι η βασική τους υποχρέωση είναι να δίνουν στο παιδί τη χαρά του παιχνιδιού και να μη το διώχνουν από τον αθλητισμό. Οι κανόνες επιβάλλουν σε όλους αυτούς που εργάζονται στις ακαδημίες να βάζουν και να κρατούν τον άνθρωπο σε προτεραιότητα· όχι τον ποδοσφαιριστή. Πουθενά στον πλανήτη δεν λειτουργούν τα πάντα ιδανικά στο ποδόσφαιρο, όπως και στη ζωή. Στα περισσότερα άλλα σημεία του κόσμου όμως τα παιδιά χαίρονται το ποδόσφαιρο πολύ περισσότερο από όσο το χαίρονται τα παιδιά που μεγαλώνουν στις ελληνικές ακαδημίες ποδοσφαίρου. Είναι μια μεγάλη κουβέντα αυτή, με μεγάλη σημασία. Για όλους τους άλλους του πλανήτη, εκτός από την ελληνική ποδοσφαιρική ομοσπονδία, η οποία δεν βρήκε ποτέ, διαχρονικά, νόημα για ένα εγχείρημα σαν αυτό της Αγγλίας, της Ισπανίας, της Πορτογαλίας, ακόμη και της Ισλανδίας. Διαχρονικά η ΕΠΟ βάζει την ανάπτυξη σε προτεραιότητα μόνο όποτε υπάρχει ένα σχετικό κονδύλι από την UEFA. Και αυτό το πρόγραμμα τρέχει μόνο όσο τρέχει και το “ΕΣΠΑ”. Και μετά, στα σκουπίδια. Και φτου κι απ’ την αρχή. Και πάλι στο πόδι. Όπως όλα στην Ελλάδα, διαχρονικά.

Πηγή: gazzetta.gr